

## บทที่ ๔

### เปรียบเทียบการสอบสวนวินัยพระสังฆาธิการกับวินัยตำรวจ

บทนี้ผู้วิจัยขอนำผลการศึกษาวิธีการสอบสวนวินัยพระสังฆาธิการกับวินัยตำรวจ ได้นำมาเปรียบเทียบ โดยแยกเป็น ๖ ประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การเป็นเจ้าพนักงานพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ
๒. ประเภทวินัยหรือจรรยาพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับประเภทวินัยตำรวจ
๓. วิธีการลงนิคหกรรมพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับวิธีการสอบสวนวินัยตำรวจ
๔. ระยะเวลาลงนิคหกรรมพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับระยะเวลาทำการสอบสวนวินัยตำรวจ
๕. การอ้างพยานหลักฐานการสอบสวนวินัยพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับการอ้างพยานหลักฐานการสอบสวนวินัยตำรวจ
๖. วิธีบังคับตามคำวินิจฉัยการลงนิคหกรรมเปรียบเทียบกับการลงโทษวินัยตำรวจ

#### ๔.๑ การเป็นเจ้าพนักงานพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ

ความเหมือนกันเพราะว่าพระสังฆาธิการเป็นบุคคลสาธารณะที่ยอมรับนับถือของสังคมทั่วไป มีอำนาจบริหารการปกครองคณะสงฆ์ ตามพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๕ ได้บัญญัติว่า ให้ถือว่าภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในการปกครองคณะสงฆ์ และ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีค่าตอบแทน หรือนิตยภัต ส่วนของตำรวจ เป็นเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒(๑๖) และตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีอำนาจบริหารการปกครองในองค์กรตำรวจ มีค่าตอบแทนหรือเงินเดือน

ความแตกต่างกันเพราะว่า พระสังฆาธิการ เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนกรณีเฉพาะพระสงฆ์ผู้อยู่ได้บังคับบัญชากรณีต้องอธิกรณ์เท่านั้น ส่วนของตำรวจ เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่ สืบสวน สอบสวน จับกุมคดีอาญาทุก

ตาราง ๔.๑ ย่อการเป็นเจ้าพนักงานพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ

| พระสังฆาธิการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ตำรวจ                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <p>๑. เป็นเจ้าพนักงานมีกฎหมายรองรับ<br/>๒ ฉบับ</p> <p>(๑) พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕</p> <p>(๒) กฎมหาเถรสมาคม (ฉบับที่ ๒๕)<br/>พ.ศ.๒๕๒๔ ว่าด้วยแต่งตั้งถอดถอน<br/>พระสังฆาธิการ</p> <p>๒. มีอำนาจบริหารงานการปกครองตามลำดับ<br/>ชั้นในองค์กรคณะสงฆ์</p> <p>๓. มีอัตราค่าตอบแทน หรือ นิติภัย</p> | <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <p>๑. เป็นเจ้าพนักงานมีกฎหมายรองรับ<br/>๒ ฉบับ</p> <p>(๑) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ<br/>พ.ศ.๒๕๔๓</p> <p>(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา<br/>ความอาญา</p> <p>๒. มีอำนาจบริหารงานการปกครองตามลำดับ<br/>ชั้นในองค์กรตำรวจ</p> <p>๓. มีอัตราค่าตอบแทน หรือ เงินเดือน</p> |
| <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <p>มีอำนาจสืบสวนและสอบสวนเฉพาะกรณี<br/>พระสงฆ์ต้องอธิกรณ์เท่านั้น</p>                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <p>มีอำนาจสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย<br/>อาญาทั่วประเทศและมีอำนาจสอบสวนตาม<br/>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>                                                                                                                                        |

๔.๒ ประเภทวินัยหรือจริยาพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับประเภทวินัยวินัยตำรวจ

**ความเหมือนกัน** เพราะว่า พระสังฆาธิการเป็นพระสงฆ์ที่มีตำแหน่งทางการปกครองมีอำนาจบริหารในองค์กรสงฆ์ยอมให้ผู้อื่นให้โทษต่อองค์กรคณะสงฆ์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งไม่เหมือนพระสงฆ์ที่ไม่มีอำนาจทางการปกครอง จึงจำเป็นต้องมีวินัยควบคุมอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะการบริหารปกครองในองค์กรคณะสงฆ์ จึงกำหนดอัตราโทษหนักและเบา มี ๒ ประเภท ๑) วินัยอย่างร้ายแรง ถือเป็นโทษหนักซึ่งมีผลกระทบกระเทือนสร้างความเสียหายต่อพระพุทธศาสนา องค์กรสงฆ์และต่อสังคมอย่างรุนแรง ๒) วินัยไม่ร้ายแรงถือเป็นโทษเบาซึ่งมีผลกระทบกระเทือนสร้างความเสียหายต่อองค์กรสงฆ์และต่อสังคมไม่รุนแรง ส่วนตำรวจเป็นบุคคลที่ประชาชนเคารพ

ยำเกรงการออกไปปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งให้คุณให้โทษต่อประชาชนได้ จึงจำเป็นต้องมีวินัยควบคุมอย่างเข้มงวด มีวินัย ๒ ประเภท ๑) วินัยอย่างร้ายแรง ๒) วินัยไม่ร้ายแรง

ความแตกต่างกัน เพราะว่า พระสังฆาธิการนอกจากจะมีวินัยทางการปกครองแล้วยังมีพระวินัยบัญญัติบังคับอีกชั้นหนึ่งคือพระวินัยบัญญัติซึ่งเป็นวินัยหลักสำคัญ ที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้นมีลักษณะ ขัดห้ามและข้ออนุญาตมี ๓ อย่าง (๑) อย่างหนัก (๒) อย่างกลาง (๓) เบา และวินัยในกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔ (๒๕๔๑) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระสังฆาธิการ มี ๔ สถาน (๑) ถอดถอนออกจากตำแหน่งหน้าที่ (๒) ปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่ (๓) ดำเนินโทษ (๔) ภาควัตถุ ดังนั้นพระสังฆาธิการมีวินัยบังคับรวม ๒ ฉบับ ส่วนตำรวจ มีบทวินัยที่อยู่ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๓ บัญญัติขึ้นโดยผ่านกระบวนการทางรัฐสภา มีลักษณะการปฏิบัติและมีสภาพการบังคับการลงโทษโดยมีการคุมขังและกักขัง

#### ตาราง ๔.๒ ย่อประเภทวินัยหรือจริยาพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับประเภทวินัยวินัยตำรวจ

| พระสังฆาธิการ                                                                                                                   | ตำรวจ                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ความเหมือนมีดังนี้</b><br>ระดับความรุนแรงของวินัย<br>วินัย(หรือจริยา) ๒ ประเภท<br>๑. จริยาอย่างร้ายแรง<br>๒. จริยาไม่ร้ายแรง | <b>ความเหมือนมีดังนี้</b><br>ระดับความรุนแรงของวินัย มี ๒ ประเภท<br>๑. วินัยอย่างร้ายแรง<br>๒. วินัยไม่ร้ายแรง          |
| <b>ความแตกต่างมีดังนี้</b><br>พระสังฆาธิการ<br>มีวินัยควบคุม ๒ ประเภท<br>๑) พระวินัยบัญญัติ<br>๒) วินัยหรือจริยา                | <b>ความแตกต่างมีดังนี้</b><br>ตำรวจมีวินัยควบคุมโดยพระราชบัญญัติ<br>ตำรวจแห่งชาติ บัญญัติขึ้นโดยผ่านกระบวนการ<br>รัฐสภา |

#### ๔.๓ วิธีการลงโทษกรรมพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับวิธีการสอบสวนวินัยตำรวจ

ความเหมือนกัน เพราะว่า เมื่อมีผู้กล่าวหาว่าพระสังฆาธิการกระทำความผิดวินัยหรือจริยาผู้กล่าวหา หรือผู้เสียหาย ต้องยื่นฟ้องต่อพระผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นขึ้นไป ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือจะสอบสวนด้วยตนเองก็ได้ ตั้งแต่ ๑. ผู้ช่วยเจ้าอาวาส<sup>๑</sup> ๒. รองเจ้า

<sup>๑</sup>พระศรีศาสนวงศ์ (มีชัย วีระปญโญ ปธ.๕), อธิบายกฎหมายอาญา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประจักษ์สาส์นไทย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๒

อวาต ๓. รองเจ้าคณะตำบล ๔. เจ้าคณะตำบล ๕. รองเจ้าคณะอำเภอ ๖. เจ้าคณะอำเภอ ๗. รองเจ้าคณะจังหวัด ๘. เจ้าคณะจังหวัด ๙. รองเจ้าคณะภาค ๑๐. เจ้าคณะภาค ๑๑. เจ้าคณะหนใหญ่ มีการสอบสวนเบื้องต้นว่ามีมูลหรือไม่ ถ้ามีมูลส่งไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าไม่มีมูลให้ยุติเรื่อง

ส่วนตำรวจ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการ สืบสวนข้อเท็จจริงหรือพิจารณาในเบื้องต้น ว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ผู้มีอำนาจทำการสอบสวน ตามลำดับชั้นมีดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีสำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสำหรับตำแหน่งตั้งแต่รองตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าสำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าสำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น<sup>๒</sup>

**ความแตกต่างกันเพราะว่า** การสอบสวนพระสังฆการีที่ได้ละเมิดวินัยหรือจริยาต้องเป็นอำนาจพระผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดตามสายงานลำดับชั้นเท่านั้นถ้าผู้ถูกสอบสวนดำรงตำแหน่งคราวเดียวกันซ้อน ๒ ตำแหน่ง ให้ผู้ที่มิตำแหน่งสูงขึ้นไปทำการสอบสวน ผู้ถูกสอบไม่มีสิทธิเปลี่ยนหรือคัดค้านผู้สอบสวนเห็นว่ามีส่วนได้เสีย อำนาจการพิจารณาสอบสวนแบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ (๑) การพิจารณาชั้นต้น เป็นอำนาจของเจ้าอาวาส เจ้าคณะหรือผู้ปกครองคณะสงฆ์เหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งหากผู้ถูกฟ้องเป็นเจ้าอาวาส (๒) การพิจารณาชั้นอุทธรณ์ เป็นอำนาจของคณะผู้พิจารณาชั้นอุทธรณ์ (๓) การพิจารณาชั้นฎีกา

การสอบสวนทางวินัยตำรวจ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสามารถจะแต่งตั้งใครก็ได้ที่เห็นว่ามีเหมาะสม ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสายงานของผู้บังคับบัญชา ผู้ถูกสอบสวนมีสิทธิเปลี่ยนหรือคัดค้านผู้สอบสวนซึ่งเห็นว่ามีส่วนได้เสีย ยศตั้งแต่จ่าสิบตำรวจขึ้นไปแม้รับสารภาพต้องตั้งกรรมการสอบสวน และให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ดังนี้

๑) กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง กักขัง หรือตัดเงินเดือน ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชา แต่ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

<sup>๒</sup>พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๗๒, หน้า

๒) กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ตาม ๑ และ ๒ ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

#### ตาราง ๔.๓ ย่อวิธีการลงนิคหกรรมพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับวิธีการสอบสวนวินัยตำรวจ

| พระสังฆาธิการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ตำรวจ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. มีผู้ยื่นฟ้องพระสังฆาธิการ</li> <li>๒. มีการแจ้งข้อกล่าวหา</li> <li>๓. ผู้ทำการสอบสวนพระสังฆาธิการต้องมีตำแหน่งสูงกว่า</li> </ol> <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ผู้ทำการสอบสวนต้องอยู่ในสายงานเดียวกัน</li> <li>๒. ผู้ถูกสอบสวนไม่มีสิทธิเปลี่ยนหรือคัดค้านผู้สอบสวน</li> <li>๓. การพิจารณาสอบสวนแบ่งออกเป็น ๓ ขั้น คือ <ol style="list-style-type: none"> <li>๑) การพิจารณาขั้นต้น</li> <li>๒) การพิจารณาขั้นอุทธรณ์</li> <li>๓) การพิจารณาขั้นฎีกา</li> </ol> </li> </ol> | <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. มีผู้ยื่นฟ้องตำรวจ</li> <li>๒. มีการแจ้งข้อกล่าวหา</li> <li>๓. ผู้ทำการสอบสวนตำรวจต้องมีตำแหน่งสูงกว่า</li> </ol> <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ผู้ทำการสอบสวนไม่ต้องอยู่ในสายงานเดียวกัน</li> <li>๒. ผู้ถูกสอบสวนมีสิทธิเปลี่ยนหรือคัดค้านผู้สอบสวน</li> <li>๓. ยศตั้งแต่จ่าสิบตำรวจขึ้นไปแม้รับสารภาพต้องตั้งกรรมการสอบสวน</li> <li>๔. มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง</li> </ol> |

#### ๔.๔ ระยะเวลาการลงนิคหกรรมเปรียบเทียบกับระยะเวลาทำการสอบสวน

**ความเหมือนกันเพราะว่า** การสอบสวนวินัยพระสังฆาธิการ ตามกฎข้อบังคับมหาเถรสมาคมเปิดโอกาสให้รวมพยานหลักฐานมีระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อองค์คณะผู้พิจารณาภายใน ๓๐ วัน ส่วนตำรวจตามกฎหมายคณะกรรมการข้าราชการตำรวจให้มีระยะเวลาขึ้นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๓๐ วัน

**ความแตกต่างกันเพราะว่า** การพิจารณาลงนิคหกรรมเบื้องต้นของสังฆาธิการ เช่น โจทก์หรือผู้เสียหายยื่นฟ้อง, การรับคำร้องฟ้องไว้เพื่อพิจารณาการให้ผู้ถูกกล่าวขุ่นแก่ข้อกล่าวหา, พิจารณาไต่สวนมูลฟ้อง, การส่งผลไต่สวนมูลฟ้อง ไม่ได้กำหนดระยะเวลาให้ทำการสอบสวนเสร็จ

สิ้น ซึ่งเป็นจุดด้อยของกระบวนการสอบสวน เป็นสาเหตุทำให้จำนวนการสอบสวนล่าช้า อาจจะทำให้พยานหลักฐานต่างๆหายไป อาจจะมีการกลั่นแกล้งและช่วยเหลือกัน ส่วนการสอบสวนทางวินัยของตำรวจได้กำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการเร่งรัดให้ผู้มีอำนาจสอบสวนดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามที่กำหนดเพื่อความเป็นธรรม ของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา มีดังนี้

๑. รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา ภายใน ๖๐ วัน
๒. แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายใน ๑๕ วัน
๓. รวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้กล่าวหาอ้าง ภายใน ๑๕ วัน
๔. การประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวน ภายใน ๓๐ วัน
๕. ถ้าคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ไม่แล้วเสร็จตาม ข้อ ๑- ๕ ขอบยายเวลาได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน
๖. ทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน
๗. ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน
๘. ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือรับทราบข้อกล่าวหาแล้วส่งกลับคืนภายใน ๑๕ วัน
๙. การพิจารณาสั่งสำนวนภายใน ๒๔๐ วัน

#### ตาราง ๔.๔ ย่อเปรียบเทียบระยะเวลาการลงมติหรือการเปรียบเทียบระยะเวลาทำการสอบสวน

| พระสังฆาธิการ                                                                                                            | ตำรวจ                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ความเหมือนมีดังนี้</b><br>ยื่นอุทธรณ์คำสั่งองค์คณะผู้พิจารณา<br>ภายใน ๓๐ วัน                                          | <b>ความเหมือนมีดังนี้</b><br>ยื่นอุทธรณ์คำสั่งผู้บังคับบัญชาภายใน ๓๐ วัน                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>ความแตกต่างดังนี้</b><br>๑. วิธีปฏิบัติเบื้องต้นไม่มีระยะเวลา<br>๓. ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง<br>ภายใน ๑๕ วัน | <b>ความแตกต่างดังนี้</b><br>๑. รวบรวมพยานหลักฐาน ภายใน ๖๐ วัน<br>๒. แจ้งข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน<br>๓. รวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้กล่าวหาอ้าง<br>ภายใน ๑๕ วัน<br>๔. ประชุมลงมติ ภายใน ๓๐ วัน<br>๕. ขอบยายเวลาครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน<br>๖. ทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐<br>วัน<br>๘. ยื่นคำชี้แจงภายใน ๑๕ วัน |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>๕. ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือภายใน ๑๕ วัน</p> <p>๑๐. การพิจารณาสั่งสำนวนภายใน ๒๔๐ วัน</p> <p>๑๑. วันเริ่มต้นสืบสวนให้นับถัดจากวันแรก</p> <p>๑๒. การขยายเวลาให้นับต่อจากวันสุดท้าย</p> <p>๑๓. การนับวันสิ้นสุดถ้าวินิจฉัยตรงกับวันหยุดราชการให้เริ่มนับวันเปิดทำการใหม่</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### ๔.๕ การอ้างพยานหลักฐานการสอบสวนวินัยพระสังฆาธิการเปรียบเทียบกับ การอ้างพยานหลักฐานการสอบสวนวินัยตำรวจ

ความเหมือนเพราะว่า พยานหลักฐานในการสอบสวนของพระสังฆาธิการได้กำหนดไว้ในข้อ ๕๕ โดยจำแนกพยานหลักฐานของโจทก์ จำเลย และคณะผู้พิจารณาออกเป็น ๓ ประการคือ พยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ ท่านกำหนดให้อ้างพยานหลักฐานดังกล่าว นั้นได้ แต่ต้องเป็นพยานหลักฐานที่น่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีความผิดหรือบริสุทธิ์ อีกทั้งพยานหลักฐานที่อ้างนั้น ต้องเป็นพยานหลักฐานชนิดที่มีได้เกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญหลอกลวง หรือโดยประการอื่นอันมิชอบ

ส่วนพยานหลักฐานมายืนยันในการสอบสวนวินัยของตำรวจ ตามกฎคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพ.ศ.๒๕๔๗ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

พยานเอกสาร ตามข้อ ๑๖ วรรค ๒ ได้กำหนดว่า ให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

พยานบุคคล ตามข้อ ๒๔ ได้กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวันเวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

พยานวัตถุ ตามข้อ ๑๖ ได้กำหนดว่า การนำวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการสอบสวนในคณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้ว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด การอ้างพยานไม่มีการชูขึ้นด้วยประการใดๆ

ความแตกต่างกันเพราะว่า พยานหลักฐานในการสอบสวนของพระสังฆาธิการ นอกจากนี้ยังมีพยานหลักฐานอีก ๒ ประเภท คือ พยานผู้ชำนาญการพิเศษ และข้อความหรือเอกสารลับซึ่งกำหนดไว้ในข้อ ๕๕ และข้อ ๖๐ ส่วนการอ้างพยานหลักฐานในการสอบสวนวินัยของตำรวจตามข้อ ๑๕ ได้กำหนดว่า ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้

ถูกกล่าวหาที่จะให้ล้อยคำหรือนำสืบแก่ เจพะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในผู้วิจัยได้วิเคราะห์พบเห็นแล้ว เห็นว่าเป็นการกำหนดไว้อย่างกว้างๆเท่านั้น ไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับพยานผู้ชำนาญการพิเศษ จะนำมาสืบได้หรือไม่ ซึ่งเป็นจุดด้อยของการอ้างพยานหลักฐานในการสอบสวนทางวินัยตำรวจ จึงต้องดำเนินการแก้ไขในอนาคต

#### ตาราง ๔.๕ ย่อเปรียบเทียบการอ้างพยานหลักฐาน

| พระสังฆาธิการ                                                                | ตำรวจ                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b><br>๑. พยานเอกสาร<br>๒. พยานบุคคล<br>๓ พยานวัตถุ | <b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b><br>๑. พยานเอกสาร<br>๒. พยานบุคคล<br>๓. พยานวัตถุ |
| <b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b><br>พยานผู้ชำนาญการพิเศษกำหนดไว้ชัดเจน          | <b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b><br>พยานผู้ชำนาญการพิเศษไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน     |

#### ๔.๖ วิธีบังคับตามคำวินิจฉัยการลงนิคกรรมเปรียบเทียบกับการลงโทษวินัยตำรวจ

วิธีการลงโทษวินัยพระสังฆาธิการมีความเหมือนกันกับวิธีการลงโทษวินัยตำรวจ เพราะว่ามีโทษระดับสถานเบาเหมือนกัน ซึ่งเปิดโอกาสให้กลับใจ พระผู้บังคับบัญชาควรปราณี เช่น โทษภาคทัณฑ์ คือการแสดงเป็นรายลักษณ์อักษร การดำหนิโทษ คือว่ากล่าวตักเตือน เมื่อการลงโทษสิ้นสุดแล้ว สถานภาพยังเป็นพระภิกษุและตำแหน่งคงยังเดิม ส่วนการลงโทษภาคทัณฑ์ของตำรวจซึ่งเป็นการลงโทษสถานเบา เมื่อการลงโทษสิ้นสุดแล้ว สถานภาพยังเป็นข้าราชการตำรวจ และตำแหน่งยังคงเดิม

ส่วนข้อแตกต่างกันนั้นโทษวินัยพระสังฆาธิการคือโทษถอดถอนออกจากตำแหน่งหน้าที่ และโทษปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่ ต้องพ้นจากตำแหน่งทันทีแต่ยังเป็นพระภิกษุ เมื่อพิสูจน์ความจริงแล้วไม่ปรากฏความผิด ให้กลับสู่ตำแหน่งเดิม

ส่วนโทษวินัยตำรวจคือ การลงโทษ กักขังได้แก่ ให้กักตัวไว้บริเวณใดบริเวณหนึ่ง กักขัง ได้แก่ ให้ขังตัวในที่จัดไว้ ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕% แต่ไม่เกิน ๓ เดือนตามระเบียบกระทรวงการคลัง สถานภาพยังเป็นตำรวจ ตำแหน่งคงเดิม โทษปลดออก ได้แก่ให้พ้นจากการเป็นตำรวจพร้อมกับตำแหน่ง ไล่ออกได้แก่ให้พ้นจากการเป็นตำรวจพร้อมกับตำแหน่ง การปลดออก



และไล่ออก ทั้ง ๒ กรณีนี้เป็นโทษร้ายแรงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการ  
ตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๑ ว่าด้วยการกลั่นกรองพิจารณา เพื่อป้องกันการพิจารณาผิดพลาด

**ตาราง ๔.๖ ย่อวิธีบังคับตามคำวินิจฉัยการลงนิคกรรมเปรียบเทียบกับการลงโทษวินัยตำรวจ**

| พระสงฆ์ฆาติการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ตำรวจ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <p>การลงโทษระดับภาคทัณฑ์ และ คำนิโทษ<br/>สถานภาพ ยังเป็นพระภิกษุและตำแหน่งคงยัง<br/>เดิม</p> <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <p>๑. โทษถอดถอนออกจากตำแหน่งหน้าที่<br/>คือต้องพ้นจากตำแหน่ง แต่สถานภาพยังเป็น<br/>พระภิกษุ</p> <p>๒. ปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่ คือต้อง<br/>พ้นจากตำแหน่ง แต่สถานภาพยังคงเป็น<br/>พระภิกษุ</p> | <p><b>ความเหมือนกันมีดังนี้</b></p> <p>การลงโทษระดับภาคทัณฑ์ และ ทัณฑกรรม<br/>สถานภาพ ยังเป็นข้าราชการตำรวจ และ<br/>ตำแหน่งยังคงเดิม</p> <p><b>ความแตกต่างกันมีดังนี้</b></p> <p>๒ กักขังได้แก่ ให้กักตัวไว้บริเวณใด<br/>บริเวณหนึ่ง</p> <p>๓ กักขัง ได้แก่ ให้ขังตัวในที่จัดไว้</p> <p>๔ ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕% แต่ไม่เกิน<br/>๓ เดือนตามระเบียบ<br/>กระทรวงการคลัง</p> <p>๖.ปลดออกต้องพ้นจากการเป็นตำรวจ<br/>พร้อมกับตำแหน่ง</p> <p>๗.ไล่ออก ต้องพ้นจากการเป็นตำรวจ<br/>พร้อมกับตำแหน่ง</p> <p>การปลดออกและไล่ออก ทั้ง ๒ กรณีนี้ต้อง<br/>ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ<br/>ข้าราชการตำรวจว่าด้วยการกลั่นกรองพิจารณา<br/>พ.ศ.๒๕๔๑. เพื่อความรอบครอบการพิจารณา</p> |